

34. fundur Breiðafjarðarnefndar, haldinn 5. september 2002, kl. 11:00 til 16:20 í Náttúrustofu Vesturlands, Stykkishólmi.

Mættir: Friðjón Þórðarson formaður, Guðríður Þorvarðardóttir varaformaður, Ævar Petersen, Sigurður Þórólfsson, Ásgeir Gunnar Jónsson, Þórólfur Halldórsson, Magnús A. Sigurðsson og Jóhannes Geir Gíslason.

Fundarritari: Sigríður Elisdóttir.

Þá var mættur frá umhverfisráðuneytinu, Ingimar Sigurðsson, skrifstofustjóri skrifstofu náttúruverndar og lífsgæða.

Formaður setti fundinn kl.11:00 og bauð nefndarmenn velkomna. Þá bauð hann Ingimar sérstaklega velkominn.

DAGSKRÁ FUNDARINS

Sameiginlegt svæðisskipulag fyrir Breiðafjörð

Friðjón kynnti nefndarmenn og sagði Ingimar frá því að fjármálin væru nefndarmönnum ofarlega í huga. Hann rakti hver fjárheimild nefndarinnar hafi verið frá upphafi og að hún dugi nefndinni aðeins fyrir nauðpurftum.

Ingimar tók til máls og þakkaði fyrir þetta tækifæri til að hitta nefndarmenn. Hann sagði frá því að hann hafi átt fund í umhverfisráðuneytinu með Friðjóni og Sigurði Þráinssyni, þar sem skipulagsmál hafi verið rædd og að í kjölfarið hafi verið ákveðið að hann kæmi og ræddi við nefndarmenn.

Ingimar sagði að fjárveitingar til nefndarinnar ráðist af því hver verkefni nefndarinnar væru hverju sinni og að skipulagsmálin væru algjört forgangsverkefni. Staðreyndin væri þó sú, að lögum samkvæmt væri skipulagsgerð í höndum viðkomandi sveitarfélaga og það sé skoðun þeirra í ráðuneytinu að hún sé þáttur sem byrja þurfi á og því væri nauðsynlegt að halda fund með Breiðafjarðarnefnd, fulltrúum frá umhverfisráðuneytinu, sveitarfélögunum og Skipulagsstofnun. Þá sagði hann stærsta böggulinn við sérstaka svæðisskipulagsgerð vera kostnaðinn. Hann væri þó ekki á konnu Breiðafjarðarnefndar, en ef svo ætti að vera þyrfti að breyta lögum um vernd Breiðafjarðar og setja inn í þau sérstakt ákvæði um skipulagsgerð og greiðslu kostnaðar. Hún yrði þá framkvæmd á svipaðan hátt og gert var við svæðisskipulag miðhálandisins. Hann sagði það liggja ljóst fyrir að svæðisskipulagið sem slíkt sé ekki skylduframkvæmd og það sé sveitarfélaganna að ákveða hvort þau fari út í þetta eða ekki. Aftur á móti sé skylt lögum samkvæmt að svæðisskipuleggja miðhálandið.

Friðjón vék að mörkum verndarsvæðisins og Þórólfur sagði frá því að mörk þess væru ekki nægilega skýr í lögum og tók dæmi. Þarna þyrfti einnig að koma til breyting á lögum. Mikil umræða varð um skipulagsmál og lýstu nefndarmenn ánægju sinni yfir því að sömu viðhorf virtust ríkja hjá ráðuneytinu og hjá Breiðafjarðarnefnd varðandi skipulagið.

Ævar minnti á verndaráætlunina og að Breiðafjarðarnefnd væri í biðstöðu ef aðeins verði unnið í skipulagsmálunum. Hann spurði einnig hvert hlutverk nefndarinnar yrði í skipulagsferlinu. Ingimar svaraði því að Breiðafjarðarnefnd yrði hugsanlega framkvæmdanefnd, eins og skipuð var við gerð skipulags fyrir miðhálandið. Nefndin þurfi að gera tillögur til umhverfisráðuneytisins og fá hlutaðeigandi aðila á fund og kanna þeirra viðhorf varðandi málið. Í framhaldi af því kæmi tillaga frá Breiðafjarðarnefnd um framhaldið. Ingimar sagði það liggja ljóst fyrir að ráðuneytið verði að beita sér fyrir því að þetta skipulagsverkefni verði unnið og að taka þurfi þá þætti út úr forgangsroðuninni er varða skipulagsmálin. Aðra þætti þyrfti að skoða sérstaklega og sækja um sérstakt

fjármagn til framkvæmda á þeim, en margir þeirra væru þegar inni hjá öðrum stofnunum. Guðríður minnti á að bréf hafi verið sent til viðkomandi sveitarfélaga þar sem þeirra hugur var kannaður varðandi sameiginlegt svæðisskipulag.

Að lokum spurði Friðjón hvort nefndin geti gert sér einhverja von um viðbótar fjárheimild. Ævar tók fram að verkefni nefndarinnar verði á næstunni skipulagsmál, breyting á lögnum og að endurskoða hvaða verkefni innan verndaráætlunarinnar verði hægt að taka fyrir, en þá komi aftur upp spurningin um fjármagn.

Afgreiðsla: Ákveðið var að haldinn verði annar fundur 8. október nk. með Ingimar Sigurðssyni, Sigurði Þráinssyni, Stefáni Thors skipulagsstjóra, Magnúsi Guðmundssyni forstjóra Landmælinga og fulltrúum sveitarstjórna, þar sem fjallað verði um sameiginlegt svæðisskipulag.

Fyrirlestur um áhrif þaratekju á fuglalíf

Ævar hélt fyrirlestur um áhrif þaratekju á fuglalíf eftir Svein-Håkon Lorentsen, Norwegian Institute for Nature Research.

Fyrirlesturinn þótti fróðlegur. Rædd voru áhrif þaratekju í Breiðafirði.

Fundargerð 33. fundar

Friðjón las upp fundargerð síðasta fundar, sem var samþykkt.

Umsókn um leyfi til nýbyggingar á jörðinni Efri-Langey í Breiðafirði

Tekið var fyrir erindi byggingarfulltrúa Dala- og A-Barðastrandarsýslu, dags. 29. ágúst 2002. Einnig lágu fyrir bréf Helga Þórs Axelssonar frá 16. júlí og 29. ágúst 2002, þar sem óskað er eftir álit Breiðafjarðarnefndar á staðsetningu á sumarhúsi í Efri Langey og endurbyggingu á geymslu á Hjallatanga, gamla bænum og nýja fjósinu á bak við gamla bæinn, í sinni upprunalegu mynd. Þá lá frammi samrit af bréfi Skipulagsstofnunar til Dalabyggðar, dags. 15. ágúst 2002, varðandi sama efni.

Afgreiðsla: Breiðafjarðarnefnd samþykkti fyrir sitt leyti að veitt verði leyfi fyrir byggingu nýs íbúðarhúss á jörðinni Efri-Langey, með fyrirvara um að umsækjandi hafi samráð við Fornleifavernd ríkisins varðandi staðsetningu þess áður en framkvæmdir hefjast. Breiðafjarðarnefnd gerði ekki athugasemd fyrir sitt leyti við endurbyggingu á geymslu á Hjallatanga, gamla bænum og nýja fjósinu á jörðinni Efri-Langey.

Drög að starfsleyfi fyrir sjókvíaeldi (þorskeldisstöð) í Grundarfirði

Tekið var fyrir erindi Heilbrigðiseftirlits Vesturlands, dags. 15. ágúst 2002, þar sem óskað er eftir umsögn Breiðafjarðarnefndar um drög að starfsleyfi fyrir sjókvíaeldi (þorskeldisstöð) Guðmundar Runólfssonar hf. sem starfrækt verður í Grundarfirði, nánar tiltekið úti fyrir jörðinni Hellnafelli og á svæði milli Spjarar og Setbergs í Grundarfjarðarbæ.

Afgreiðsla: Breiðafjarðarnefnd gat fyrir sitt leyti fallist á leyfisveitinguna, en taldi að á gildistíma starfsleyfisins skuli leyfishafa gert skylt að skrá ágang fugla í sjókvína, s. s. tegundir og fjölda, og hvernig við honum er brugðist. Einnig, að skráð verði hvaða magn úrgangs frá fiski og fóðri setjist til sem botnfall. Þá skuli leyfishafi skila skýrslu um árangur tilraunaeldisins.

Hverfisvernd í Flatey

Magnús sagði frá því að hann hafi haft samband við Magnús Skúlason hjá Húsafriðunarnefnd varðandi hverfisvernd í Flatey. Þá ítrekaði hann mikilvægi þess að vera í góðu sambandi við byggingafulltrúa Dalabyggðar.

Guðríður las upp drög að bréfum til umhverfisráðuneytisins, þar sem óskað er eftir upplýsingum um gerð reglugerðar um verndun náttúruminja í samræmi við lög um vernd Breiðafjarðar og menntamálaráðuneytisins þar sem óskað er eftir því við ráðuneytið að sett verði reglugerð um vernd menningarsögulegra minja á verndarsvæði Breiðafjarðar í samræmi við 5. gr. laga um vernd Breiðafjarðar nr. 54/1995.

Afgreiðsla: Drögin voru samþykkt og ákveðið að senda bréfin.

Svarbréf við bréfi Breiðafjarðarnefndar frá 10. júní sl.

Lögð voru fram svarbréf Náttúrustofu Vesturlands, Náttúruverndar ríkisins, Fornleifaverndar ríkisins og Hafrannsóknastofnunarinnar, við ofangreindu erindi nefndarinnar, þar sem óskað er eftir upplýsingum um það, hvort stofnanir vinni að rannsóknum og/eða séu með starfsemi á verndarsvæði Breiðafjarðar.

Afgreiðsla: Ákveðið var að senda fleiri stofnunum samskonar bréf.

Svarbréf við erindi nefndarinnar dags. 7. mars 2002

Lagt var fram svarbréf frá Helgafellssveit við ofangreindu erindi um svæðisskipulag fyrir Breiðafjörð.

Afgreiðsla: Nefndarmenn gerðu ekki sérstakar athugasemdir við bréfið.

Heimasíða Breiðafjarðarnefndar

Fram kom að starfsmaður nefndarinnar hefur hafið gerð heimasíðu fyrir Breiðafjarðarnefnd, sem nú er vistuð á slóðinni www.simnet.is/gudjone/brf2.htm þar er nú hægt að nálgast verndaráætlun Breiðafjarðar ásamt ýmsum upplýsingum. Þá sagði hún frá því að kostnaður við að vista síðuna hjá Halló!- Frjálsum fjarskiptum, væri kr. 2000.- á mán.

Ævar lagði til að þær upplýsingar sem berast um þau verkefni sem verið er að vinna við verði settar inn á heimasíðuna.

Afgreiðsla: Ákveðið varð að sækja um slóðina www.breidafjordur.is hjá Halló! – Frjálsum fjarskiptum.

Styrkur til Breiðafjarðarnefndar árið 1998

Friðjón sagði að í grein í Mbl. 30. júlí hafi Árni Finnsson sagt frá því að sjóðurinn World Wide Fund hafi stutt stofnun verndarsvæðis á Breiðafirði, með styrkveitingu.

Ævar sagði frá því að kostnaðurinn við gerð verndaráætlunar hafi verið á milli 5 og 6 milljónir og hafi teygst yfir árin 1997 til 1999. Hann hafi útvegað umræddan styrk á sínum tíma til að nota við vinnu vegna verndaráætlunarinnar og var hann bókfærður hjá NÍ, enda hafi Guðríður unnið verndaráætlunina sem starfsmaður NÍ með sértökum samningi Breiðafjarðarnefndar og í frí frá Náttúruvernd ríkisins.

Úrskurður umhverfisráðuneytisins frá 22. ágúst 2002 um mat á umhverfisáhrifum Snæfellsnesveggar um Kolgrafafjörð í Eyrarsveit og Helgafellssveit.

Þórólfur las upp úrskurðarorð.

Afgreiðsla: Ekki voru gerðar sérstakar athugasemdir við úrskurðinn.

Lagfæring á lögum um vernd Breiðafjarðar

Rætt var að nauðsynlegt væri að breyta lögum um vernd Breiðafjarðar og það þyrfti að ræða á þeim fundi sem ákveðið var að halda 8. október nk. Þá kom fram að skipa þurfi samvinnunefnd um gerð sérstaks svæðisskipulags fyrir Breiðafjörð (sbr. samvinnunefnd

miðhálandis skv. 12. gr. a. skipulags- og byggingarlaga nr. 73/1997) og að Breiðafjarðarnefnd skuli eiga fulltrúa í henni. Fram kom að Breiðafjarðarnefnd þyrfti að vera búin að gera tillögur varðandi mörk verndarsvæðisins.

Afgreiðsla: Ákveðið var að skoða gerð tillagna um mörk verndarsvæðisins betur. Guðríður tók að sér að afla upplýsinga um það hvar mörkin eru dregin í öðrum löndum. Magnús tók að sér að afla gagna um hversu langt minjar ná í land. Þórólfur tók að sér að vera Friðjóni innan handar varðandi tillögur um breytingar á lögnum um mörk verndarsvæðisins.

Ásgeir Gunnar vék af fundi frá kl. 15:10 til 15:35

Ósk Forstöðumanns NSV um að sitja fundi sem áheyrnarfulltrúi

Róbert Arnar Stefánsson, forstöðumaður Náttúrustofu Vesturlands, óskaði eftir á síðasta fundi, að fá að sitja fundi Breiðafjarðarnefndar sem áheyrnarfulltrúi. Málið var rætt.

Afgreiðsla: Friðjón óskaði eftir frestun á afgreiðslu málsins.

Fjármál Breiðafjarðarnefndar

Ævar benti á að ef fjárheimild Breiðafjarðarnefndar verði ekki aukin árið 2003 verði ekki hægt byrja að vinna eftir verndaráætluninni það árið. Hann sagði nánar frá þeim fundum sem þeir Friðjón áttu með umhverfisnefnd Alþingis og með Magnúsi Jóhannessyni ráðuneytisstjóra í umhverfissráðuneytinu, en fjármál nefndarinnar voru rædd á báðum fundunum. Nefndarmenn voru sammála um að taka þurfi þau verkefni sem ekki heyrar undir skipulagsmál og forgangsraða. Óska þurfi eftir auknu fjármagni til framkvæmda á þeim. Fram komu ýmsar hugmyndir um verkefni, þ.á.m. að sækja um fjármagn til að halda ráðstefnu um framtíð Breiðafjarðar, gefa út kynningarefni o.fl.

Afgreiðsla: Ákveðið var að nefndarmenn skili inn sínum tillögum um verkefni, svo hægt verða að fullvinna þær fyrir næsta fund.

Önnur mál

Umhverfisstofnun

Guðríður sagði frá þróun mála við stofnun Umhverfisstofnunar.

Afgreiðsla: Ákveðið var að fylgjast áfram með framgangi mála.

Verndun þorpsins í Flatey

Guðríður las upp drög að bréfi sem fannst í skjölum Breiðafjarðarnefndar frá 8. desember 1999 þar sem fjallað er um hugmynd Breiðafjarðarnefndar að friðlýsingu Flateyjar og gert er ráð fyrir að þorpið og nánasta umhverfi verði verndað sem menningarsögulegt friðland til að varðveita þær náttúru- og menningarminjar sem þar er að finna. Þá er í bréfinu farið þess á leit við umhverfissráðuneytið og menntamálaráðuneytið að þau leiðbeini nefndinni um það hvort friðun af þessu tagi sé hugsanleg skv. núgildandi lögum eða á hvern annan hátt sé unnt að vinna að framgangi hugmyndarinnar.

Afgreiðsla: Nefndarmenn voru sammála um innihald bréfsins, sem var á sömu nótum og bréf þau er samþykkt voru vegna hverfisverndar í Flatey.

Guðríður kynnti fyrir nefndarmönnum skýrsluna "Sjálfbær þróun í íslensku samfélagi. Stefnumörkun til 2020", sem gefin var út af umhverfissráðuneytinu. Hún sagði einnig frá sjálfbóðaliðasamtökum um náttúruvernd, sem höfðu samband við nefndina og buðu fram starfskrafta sína ef vinna þyrfti að náttúruvernd.

Afgreiðsla: Ákveðið var að fara þess á leit við umhverfisráðuneytið að nefndarmönnum verði send skýrslan.

Húsbyggingar í eyjum í eigu Stykkishólmsbæjar

Ævar spurði að því hvort húsbyggingar í eyjum á Breiðafirði, sem eru í eigu Stykkishólmsbæjar, heyri undir Breiðafjarðarnefnd.

Niðurstaða: Nefndarmenn voru sammála um að í þeim eyjum sem skipulag liggur þegar fyrir, heyrðu byggingar ekki undir Breiðafjarðarnefnd.

Fundi slitið kl. 16:20.

Næsti fundur ákveðinn 8. október 2002, með fyrrgreindum aðilum.